

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Ministerie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
T.a.v. Minister H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum 13 november 2023

Onderwerp Consultatiereactie Verzamelbesluit bouwwerken leefomgeving 2024

Geachte minister De Jonge,

Met deze brief willen wij graag namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam reageren op het voorstel voor het Verzamelbesluit bouwwerken leefomgeving 2024 (hierna: het verzamelbesluit) dat tot en met 13 november 2023 ter consultatie voorligt.

Deze consultatie betreft een wijziging van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (hierna: Bbl). Er komen eisen voor onder andere verblijfsvoorzieningen voor beschermde vogels en vleermuizen, er komt maatwerk voor zon op dak en ook wijzigen de regels over het technisch vergunningsvrij bouwen.

In de paragrafen hieronder heeft het college per thema een aantal vragen en/of wensen geformuleerd.

Verblijfsvoorzieningen bouwwerkafhankelijke beschermde diersoorten

In een nieuw artikel wordt bepaald dat bij een ingrijpende renovatie voldoende nest-, rust-, of verblijfplaatsen moeten zijn voor beschermde diersoorten en voldoende verblijfsvoorzieningen moeten worden aangebracht in of aan een uitwendige scheidingsconstructie.

Dit leidt tot de volgende vragen:

1. Gelden deze regels ook bij verbouwactiviteiten als (na)isolatie van een spouwmuur, (na)isolatie van (enkelsteens) buitenmuren aan de binnen- of buitenkant en (na) isolatie onder dakpannen of tegen het dakbeschot? Zo nee, waarom niet?
2. Hoe verhouden deze regels zich tot de verplichte mitigerende maatregelen in het kader van de soortenbescherming? Mogen in die context andere bouwkundige voorzieningen dan opgenomen in het Bbl worden verplicht?
3. Wat zijn de gevolgen van deze regeling voor de onderzoeksverplichtingen bij woningisolatie? Eerder dit jaar stopte de Vereniging Eigen Huis met het aanbieden van spouwmuurisolatie gelet op een verplicht vleermuizenonderzoek. Wat zijn de gevolgen

van deze regeling voor de ontwikkeling van methoden waarbij wel de bescherming van vleermuizen wordt meegenomen, maar waarbij niet voor ieder pand nader ecologisch onderzoek wordt opgelegd?

Maatwerkvoorschrift zon op dak

Het Bbl geeft de functionele eis dat elk bouwwerk voldoende energiezuinig moet zijn en moet voorzien in voldoende opwekking van hernieuwbare energie en creëert daarnaast ook een grondslag voor een maatwerkvoorschrift voor het gebruik van daken van bepaalde gebouwen voor de opwekking van hernieuwbare energie.

Daarnaast blijft de mogelijkheid tot maatwerk op grond van artikel 3.7 van het Bbl bestaan. Zo'n maatwerkvoorschrift kan alleen worden gesteld als het treffen van die voorzieningen naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijk is en voor zover het gebouw nog voldoet aan het niveau dat overeenkomt met de voorschriften als bedoeld in artikel 4.149 (bijna energieneutraal). Het verschil is dat bij een maatwerkvoorschrift zoals wordt voorgesteld in het verzamelbesluit, de noodzakelijkheid van de voorziening niet hoeft worden aangetoond.

Wens college: laat noodzakelijkheidsvereiste voor alle voorzieningen gericht op verbetering energieprestatie vallen

Het lijkt wenselijk om het noodzakelijkheidsvereiste voor alle voorzieningen die gericht zijn op de verbetering van de energieprestatie te laten vervallen. Als een energieprestatie-verbetering zowel kosteneffectief als technisch haalbaar is, en er is verbeterpotentieel, dan is het overbodig om daarnaast ook nog te bewijzen dat die verbetering "noodzakelijk" is. Gezien de urgentie van het klimaatprobleem, kan de eis van "noodzakelijkheid" worden aangenomen. Tot 1 januari 2007 kende de Woningwet een apart maatwerkvoorschriftbevoegdheid voor het thermisch isoleren van uitwendige scheidingsconstructies en het plaatsen van een zuinige verwarmingsketel, het noodzakelijkheidsvereiste was toen nog niet van kracht. We adviseren dan ook om weer terug te gaan naar de situatie van voor 1 januari 2007.

Vraag: hoe verhouden de regels van het Bbl en gemeentelijke voorschriften van duurzaam gebruik van daken zich tot elkaar?

Wens: verduidelijk dit in een voorrangsregeling of de Nota van Toelichting

Een aantal gemeenten kent voorschriften voor het duurzaam gebruik van daken, het is onduidelijk hoe de regels van het Bbl en voorschriften van gemeenten zich tot elkaar verhouden. Wij gaan er vanuit dat de gemeente de bevoegdheid houdt om in het omgevingsplan eisen aan daken te stellen zolang deze in een concreet geval de regeling in het Bbl niet doorkruisen. Het is wenselijk dat dit verduidelijkt wordt via een voorrangsregeling of wordt toegelicht in de Nota van Toelichting.

Wens: maak het mogelijk voor gemeenten om voor te schrijven dat het dakoppervlak maximaal moet worden benut

Daarnaast beperkt de maatwerkregel zich nu tot maximaal het gebouw gebonden energiegebruik. We dringen er op aan het mogelijk te maken voor te kunnen schrijven dat het dakoppervlak maximaal wordt benut voor opwek van energie en/of een combinatie van andere duurzame toepassingen, zoals klimaatadaptatie/groen. Afwijken hiervan kan onderdeel zijn van technische,

functionele en economische haalbaarheid. Het aannemelijk maken van proportionaliteit bij gemeenten neerleggen maakt de uitvoerbaarheid van een maatwerkvoorschrift zoals voorgesteld moeilijk uitvoerbaar. Kunt u toelichten hoe de proportionaliteit door gemeenten aannemelijk kan worden gemaakt in de Nota van Toelichting?

Vraag: hoe verhoudt de EML-systematiek zich tot het ontwerp-maatwerkvoorschrift.

Wens: stem dit af met het Ministerie van EZK

De verhouding tot de EML-systematiek (Erkende Maatregelenlijsten) vanaf 2023 is onduidelijk. Het voorstel verhoudt zich niet met EML2023 maatregel FK1 die geldt voor energierelevante bedrijven (> 50.000 kWh en/of > 25.000 m3 aardgasequivalenten). In deze maatregel staan veel technische randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden voordat FK1 verplicht wordt gesteld. Ook hoeft niet te worden voldaan aan de maatregel FK1 als men aantoont dat de terugverdientijd langer is dan 5 jaar. Het advies is om het ontwerp-maatwerkvoorschrift af te stemmen met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, dat verantwoordelijk is voor de EML.

Aanpassing regels vergunningplicht bouwen

We zijn enthousiast over het voorstel om de zonnepanelen, rolluiken, collectoren voor warmteopwekking, en afscheidingen tussen balkons en dakterrassen uit te zonderen op de technische vergunningplicht.

Wens: laat de uitzonderingsplicht ook gelden voor andere bouwwerken t.b.v. buitenunits hybride warmtepompen

Het lijkt in die lijn dan ook wenselijk om deze uitzonderingsplicht ook te laten gelden voor andere bouwwerken, zodat buitenunits van hybride warmtepompen ook vergunningvrij worden (als ze buiten de gebouwschil en op een hoogte van meer dan 5 meter worden geplaatst). Dit zou leiden tot een wijziging of uitbreiding van de huidige artikelen 2.25, 2.25 en 2.27 van het Bbl.

Hierbij is een regeling gewenst waarbij delen van installaties die binnen de gebouwschil vergunningvrij zijn, ook technisch vergunningvrij worden verklaard als delen daarvan -zoals een buitenunit- buiten deze schil worden geplaatst. Dit vermindert de lasten bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen zoals warmtepompen bij woningen en andere gebouwen.

Wij danken u hartelijk en kijken uit naar de vervolgitwerking van het verzamelbesluit.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Zita Pels
Wethouder Duurzaamheid,
energietransitie en circulaire economie,
Volkshuisvesting en Dierenwelzijn

Reinier van Dantzig
Wethouder Woningbouw
en Stedelijke Ontwikkeling